

15. 4. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novely obchodního zákoníku a změny pro podnikatele s tím související

Koncem roku 2007 byly ve Sbírce zákonů publikovány dvě novely obchodního zákoníku, a to novela č. [296/2007](#) Sb., účinná od 1. ledna 2008 a novela č. [344/2007](#) Sb., jež nabyla účinnosti dne 1. března 2008.

Změna obchodního zákoníku v souvislosti s novou úpravou úpadku

Prvně zmiňovaná novela úzce souvisí s novou právní úpravou úpadku. Hlavním účelem této novely je zajistit obsahový soulad nové právní úpravy úpadku s ostatními právními předpisy, mimo jiné obchodním zákoníkem („ObchZ“) či živnostenským zákonem.

Novela v první řadě zavádí do ObchZ novou terminologii a instituty dle nového insolvenčního zákona.

Pokud se jedná o věcné změny zavedené touto novelou, jde zejména o zavedení povinnosti zapisovat do obchodního rejstříku údaje o zahájení insolvenčního řízení, omezení práv dlužníka nakládat s majetkovou podstatou na základě rozhodnutí insolvenčního soudu, prohlášení konkurzu, jméno a bydliště nebo obchodní firma a sídlo insolvenčního správce, povolení reorganizace a schválení reorganizačního plánu.

V této souvislosti novela taxativně ukládá též povinnost ukládat listiny související s insolvenčním řízením do sbírky listin, a to usnesení o:

- zahájení insolvenčního řízení;
- předběžných opatření;
- prohlášení konkurzu a o schválení konečné zprávy;
- povolení reorganizace a o schválení reorganizačního plánu a jeho změn;
- ukončení insolvenčního řízení;
- úpadku či jiné rozhodnutí o insolvenčním návrhu.

Novela č. [296/2007](#) Sb. také upřesňuje okamžik, od kterého se začíná uplatňovat překážka výkonu funkce pro členy statutárního orgánu či jiného orgánu společnosti (např. dozorčí rady) ve smyslu § 38l ObchZ. Je to ode dne nabytí právní moci usnesení o zrušení konkurzu po splnění rozvrhového usnesení nebo proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, nebo ode dne právní moci usnesení o zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku.

K nové právní úpravě úpadku je nutno poznamenat, že podle nového insolvenčního zákona nenastává automaticky zrušení společnosti v případech, kdy byl zamítnut insolvenční návrh pro nedostatek majetku úpadce.

Pokud se jedná o **přeměny společnosti** (fúze, rozdělení, převzetí jmění, změna právní formy), probíhá-li insolvenční řízení, v němž se řeší úpadek nebo hrozící úpadek společnosti, jsou přeměny společnosti přípustné pouze v rámci reorganizace.

Novela obchodního zákoníku č. [344/2007](#) Sb.

Novela č. [344/2007](#) Sb. přinese změny současné právní úpravy zejména ve vztahu k:

- rozsahu povinných údajů, jež je nutno uvádět na internetových stránkách podnikatelů a na smlouvách;
- zápisům do obchodního rejstříku;
- povinnostem ohledně ukládání dokumentů do sbírky listin;
- změny úpravy výše úroků z prodlení pro závazkové vztahy z mezinárodního obchodu a změnu;
- v právní úpravě finančního zajištění.

Uveřejňování informací o podnikateli

V souladu s požadavky první směrnice EU se dosavadní povinnost podnikatelů uvádět na obchodních listinách, tj. na objednávkách, obchodních dopisech a fakturách, údaje vypočtené v současném ustanovení § 13a ObchZ, **rozšiřuje tak, že tyto informace je nadále nezbytné uvádět též na webových stránkách podnikatelů a na všech smlouvách.** Toto ustanovení rovněž dopadá i na zahraniční podnikatele, pokud jde o jejich podniky či organizační složky na území České republiky.

Elektronizace a europeizace obchodního rejstříku

Druhou změnou je tzv. elektronizace a europeizace obchodního rejstříku. Dle nové úpravy vydá, oproti minulé právní úpravě, rejstříkový soud úředně ověřený elektronický opis na výslovnou žádost, a to bez omezení formy takové žádosti.

Dále podle nové právní úpravy platí zásada, podle níž návrh na zápis se podává a zápis se provádí v českém jazyce avšak **navrhovatel může požádat, aby byl zápis proveden paralelně taktéž v jakémkoliv cizím jazyce.** Soud takovému návrhu vyhoví, bude-li k návrhu přiložen úředně ověřený překlad navrhovaného znění. V případě existence nesouladu mezi zněním obsahu zápisu v obchodním rejstříku v českém a cizím jazyce se může třetí osoba domáhat znění zveřejněného v cizím jazyce, ledaže podnikatel prokáže, že tato třetí osoba znala znění obsahu zápisu v českém jazyce. Totéž ustanovení platí pro listiny uložené ve sbírce listin.

U úředních jazyků členských států EU, resp. EHP **nebude** nadále nutně **vyžadováno, aby tento překlad byl úředně ověřen;** u ostatních jazyků se takové ověření vyžadovat bude.

Sbírka listin

Pokud se jedná o sbírku listin, nově novela zavádí povinnost listiny ukládané do sbírky listin vyhotovovat v českém jazyce, tzn. v češtině musí být vyhotoven již originál listiny. Tím však není vyloučeno, aby podnikatel uložil do sbírky listin paralelně též zahraniční překlad listiny.

Novela dále stanoví, že se do sbírky listin již nadále nebudou ukládat návrhy smluv převodu či nájmu podniku nebo jeho části, ale pouze tyto smlouvy samotné. Pro úplnost je nutno uvést, že novela upravila též podmínky pro ukládání účetních dokumentů do sbírky listin.

Sankce za porušení

Některé výše uvedené změny se promítly též do zákona o přestupcích, když příslušná ustanovení přestupkového zákona prohlašují porušení § 13a ObchZ přestupkem, za nějž lze podnikateli **uložit pokutu až do výše 50.000,- Kč, popř. mu až na jeden rok zakázat činnost.** Stejně sankci podléhá porušení ustanovení ObchZ o podání návrhu na zápis, změnu nebo výmaz zápisu do obchodního rejstříku nebo uložení listiny do sbírky listin.

Úprava výše úroků z prodlení pro závazkové vztahy z mezinárodního obchodu

Oproti dosavadní úpravě činící rozdíl mezi domácím právním vztahem a vztahem s mezinárodním prvkem, budou nadále sazby úroků z prodlení sjednoceny a tím právní úprava zjednodušena. Bez ohledu na zahraniční prvek se nadále vždy uplatní ustanovení § 369a ObchZ, tedy pokud smlouva nestanoví jinak vzniká věřiteli právo na úrok z prodlení odpovídající výši repo sazby České národní banky zvýšené o sedm procentních bodů.

Finanční zajištění

Novela přinesla i modifikace v oblasti právní úpravy finančního zajištění. Institutem finančního zajištění se rozumí zajištění pohledávky finančního charakteru sjednané mezi poskytovatelem a příjemcem takového zajištění v podobě zástavního práva k finančnímu nástroji či k penězům nebo v podobě jejich zajišťovacího převodu. Dohody o finančních zajištěních vykazují všeobecně vyšší míru volnosti smluvních stran. Z přijaté novely je patrná snaha učinit tento institut dostupným ještě širšímu okruhu osob, na něž lze ustanovení o finančním zajištění vztáhnout. Od 1. března tak mohou být příjemci, ale také poskytovateli finančních zajištění libovolné právnické osoby bez ohledu na jejich velikost či právní formu. Novela též vyjasňuje, v jakých případech bude režim dohod o finančním zajištění použit, a to tak, že při absenci odlišné dohody bude režim dohod o finančním zajištění mezi smluvními stranami aplikován přímo ze zákona. Novela také podstatně zjednodušuje právní úpravu zajišťovacího převodu finančního kolaterálu, když dle nové právní úpravy záleží pouze na stranách dohody, co ve smlouvě v této věci sjednají.

Další změny

Mezi další změny ObchZ provedené novelou č. [344/2007](#) Sb. patří taktéž změny v ustanovení o podnikání zahraničních fyzických osob, kdy novela stanoví, že právní režim vztahující se na české fyzické osoby bude aplikován nejen na občany členských států EU či občany jiného státu tvořícího EHP, ale také na občany Švýcarské konfederace a rovněž na osoby, které mají v České republice právo pobytu, které mají postavení dlouhodobě pobývacího rezidenta v členském státě EU a na rodinné příslušníky těchto osob.

Novelou se též uvádí do souladu znění ObchZ a zákona č. [256/2006](#) Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, kdy novela z ObchZ vypouští ustanovení týkající se užšího prospektu a pojem „důvěrné“ informace vystřídal pojem informací „vnitřních“.

Nutné upřesnění přinesla novela č. [344/2007](#) Sb. i do úpravy týkající se dokumentů souvisejících s přeměnou společnosti.

Mgr. David Neveselý, advokát
[HAVEL & HOLÁSEK](#) s.r.o., advokátní kancelář

Týn 1049/3, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 895 950, Fax: +420 224 895 980

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení – nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)